

Advies over het tijdelijke project duaal leren in de leertijd

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99

F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Adviesvrager: Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport en Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs op 15 juli 2016

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 6 september 2016 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: werkgroep Duaal Leren op 1 september 2016 onder voorzitterschap van Luc De Man

Dossierbeheerder(s): Koen Stassen

1 Situering

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende het tijdelijke project 'schoolbank op de werkplek' rond duaal leren in de leertijd is de tegenhanger van het besluit voor het secundair onderwijs dat werd goedgekeurd op 22 april 2016. De leertijd kon niet gevat worden in dat besluit omdat het decreet betreffende de tijdelijke projecten van 9 december 2005 eerst moest aangepast worden voor de leertijd. Dat gebeurde ondertussen via onderwijsdecreet XXVI, waardoor er nu een afzonderlijk ontwerpbesluit kan voorgelegd worden voor het tijdelijke project in de leertijd.

2 Algemene bedenkingen

De Vlor herhaalt twee algemene bedenkingen uit zijn advies over het tijdelijke project 'schoolbank op de werkplek' rond duaal leren in het secundair onderwijs.¹

2.1 Geen decreet duaal leren voorafgaand aan de evaluatie van het tijdelijke project

De Vlor vindt het positief dat een tijdelijk project wordt opgezet voor duaal leren. Een ingrijpende hervorming in het arbeidsmarktgerichte onderwijs mag immers niet overhaast gebeuren. De raad deelt dan ook de doelstelling zoals geformuleerd in artikel 4 dat er, met het oog op al dan niet organieke implementatie, gegevens verzameld worden om beleidsconclusies te trekken over een aantal items. Aangezien het tijdelijk project loopt tijdens de schooljaren 2016-2017, 2017-2018 en 2018-2019 (artikel 2), is het logisch dat er een eindevaluatie voorzien is in 2018-2019 (artikel 19). Nochtans houden de ministers de timing van een decreet over duaal leren in 2017 aan.

De Vlor kant zich resoluut tegen deze timing omdat er geen conclusies kunnen getrokken worden uit het tijdelijke project en dat dit indruist tegen de logica van de tijdelijke projecten.

2.2 Nood aan communicatie over duaal leren

Bij het begin van het tijdelijke project duaal leren in het secundair onderwijs blijkt dat communicatie een pijnpunt is. Om het tijdelijke project in het bijzonder en duaal leren in het algemeen op een succesvolle manier te laten opstarten, is er nood aan een duidelijke communicatie gericht aan leerlingen en ouders, scholen, centra en Syntra, clb's, bedrijven en sectoren. Daarbij moet er bijzondere aandacht gaan naar het statuut zodat alle partners weten wat het betekent om in te stappen in een duaal traject op het vlak van o.a. vergoeding, vakantiewerk, verzekering en kwaliteitsvereisten voor de werkplek.

3 Artikelsgewijze bespreking

Artikel 3:

- Het tijdelijke project richt zich op quasi arbeidsrijpe leerlingen en arbeidsrijpe leerlingen. Het onderscheid wordt nergens gedefinieerd en wat de 'aanloofase' inhoudt, wordt

---

¹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de tijdelijke projecten duaal leren: 'Schoolbank op de werkplek'](#), 18 februari 2016.

evenmin bepaald. Als deze definities niet duidelijk zijn, is het moeilijk om gevalideerde instrumenten uit te werken. Daarenboven is het ook voor de klassenraad moeilijk om een advies te geven over de arbeidsrijpheid als de definitie niet gekend is (artikel 9, 1°).

- Een belangrijke bezorgdheid van de raad is dat er voor alle jongeren een werkplek is, in het bijzonder voor de quasi arbeidsrijpe.

Artikel 4:

- De Vlor vraagt bij de evaluatie van het tijdelijke project bijzondere aandacht voor:
  - de gevolgen van gewijzigde regelgeving op het vlak van o.a. kwaliteitseisen en, voor de deelname van bedrijven. Voor eenmansbedrijven worden er bijvoorbeeld bijkomende voorwaarden gesteld voor het afsluiten van een OAO (overeenkomst alternerende opleiding). Voor de leertijd is het nieuw dat het opleidingstraject gekoppeld wordt aan een standaardtraject. Is het haalbaar voor de bedrijven om dit te realiseren?
  - de impact van het statuut van de jongere op de instroom in duaal leren.
  - de rol van het Vlaams partnerschap duaal leren en de sectorale partnerschappen.

Artikel 5:

- In het advies over de tijdelijke projecten duaal leren voor het secundair onderwijs stelde de Vlor dat de standaardtrajecten de flexibiliteit van de huidige werking van het dbso beperken.² De raad trekt deze redenering ook door voor de leertijd.

Artikel 9:

- Zie opmerking bij artikel 3.

Artikel 14:

- De Vlor herhaalt het belang dat elke jongere begint aan een traject dat uitzicht biedt op een onderwijskwalificatie. 'Als die onderwijskwalificatie ondanks alle inspanningen, ondersteuning en begeleiding niet behaald wordt, is het belangrijk om een systeem van gedifferentieerde studiesanctionering te voorzien. (...) Het is daarbij belangrijk dat het uitgereikte studiebewijs een civiel effect heeft op de arbeidsmarkt en/of in onderwijs en opleiding.'³
- Vanuit een bezorgdheid over het civiel effect van de mogelijke studiebewijzen, vraagt de Vlor duidelijkheid over welke studiebewijzen recht geven op een inschakelingsuitkering. Het is belangrijk om dit te communiceren aan alle betrokkenen zodat er geen misverstanden over bestaan.

Patrice Caremans
secretaris Raad Secundair Onderwijs

Luc De Man
voorzitter Raad Secundair Onderwijs

---

² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de tijdelijke projecten duaal leren: 'Schoolbank op de werkplek'](#), 18 februari 2016.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de conceptnota duaal leren](#), 12 maart 2015